

לשם ספר הדע"ה ח"ב דרוש ד' ענף כד סימן א'

והנה מאחר החטא ולהלאה הגם שעשה אח"כ תשובה גדולה. כמ"ש בעירובין י"ח ב' עכ"ז לא הועיל לו תשובתו להחזיר התיקון במקדש כי מאחר שנאבד ממנו הזיהרא עלאה לא היה נוגע במעשיו עוד בהאור הגנוז עלמנו (ע' לעיל ענף י"א סי' ב') ואינם נוגעים מעתה מעשה בני אדם אלא רק עד הבינה שהוא התשובה אשר עיקר שליטתה הוא רק לעתיד כי שם ישובו הכל לעתיד לבוא אי אפשר להחזיר את כל מה שנאבד ע"י החטא רח"ל. להחזיר להמדרגה שקודם החטא. כמעט בשום אופן. ולא זכה לזה אלא רק כל מה שנעשה ביהודה עם חמר [ור"ל בער ואונן שהם נתקנו בפרץ וזרח והרי חזרו ונולדו מיהודה עלמנו] והיה זה ע"י הקב"ה. וכמ"ש סוטה י' ע"ב ילמה בת קול ואמרה ממני ילחו הדברים כבושים. וע' בזה"ק משפטים דף ק"ד בפסוק יהודה אתה יודוך אחיך. וכן זכה לזה דוד המלך ע"ה ג"כ וזה שנאמר עליו. גאון הגבר הוקם על שהקים עולה של תשובה כמ"ש במו"ק ט"ז ב'. אבל זולתם הגה לא זכה לזה שום אדם בעולם וכמ"ש כ"ז בארובה הגר"א בתיקונים תיקון נ"ח עש"מ. ולכן לא הועיל לאדם"ר תשובתו להחזירו למדרגתו שקודם החטא הגם שעשה תשובה גדולה והוא מהטעם

פחד יצחק יום הכיפורים מאמר יא, ג

הגר"א. הנה המקרא אומר על דוד המלך. שהוא הגבר-הוקם על. ופירשו חכמים בזה שהוא הקים עולה של תשובה. וכתב הגר"א דעולה של תשובה בכאן הכונה היא מלשון עלייה, כלומר, דוד הקים עליתה של תשובה. והענין הוא, שאדם הראשון לאחר שחטא, קיים בעצמו מדר נורא של ק"ל שנה בתשובה. ומכל מקום לא הוחזרה לגן עדן, ובני ישראל לאחר תשובתם על חטא העגל לא קיבלו שוב את הלוחות הראשונות. שאול, גם אחרי אמרו חטאתי נקרעה ממנו המלכות, ללא חזור אליו עוד. ואילו דוד, לאחר תשובתו, חזרה אליו המלכות, כמו שהיתה מקודם. והיינו מה שהקים עולה של תשובה, דהיינו-שהקים עליתה של תשובה. תשובה למקומה הראשון, בלי שום הורדה.